

Mieczysław Gogacza koncepcja nauczania uniwersyteckiego

Artur Andrzejuk

Motto

Ci z nas, którzy ciągle wierzą w absolutnie powszechną wartość kultury intelektualnej i prawdy - bez popadania w rozpacz co do przyszłości - muszą szukać swego złotego wieku w przeszłości.

- E. Gilson, Historia filozofii chrześcijańskiej w wiekach średnich, przekład S. Zalewski, wyd. 2, Warszawa 1987, s. 288.

Plan

1. Rola prawdy w nauczaniu uniwersyteckim
2. Osobowe uwarunkowania nauczania uniwersyteckiego
3. Relacja nauczający-nauczany
4. Sapiencjalny charakter nauczania uniwersyteckiego

Dicebat Bernardus Carnotensis nos esse nanos, gigantium humeris incidentes, ut possimus plura eis et remotiora videre, non utique proprii visus acumine, aut eminentia corporis, sed quia in altum subvehimur et extollimur magnitudine gigantea.

Joannis Saresberensis Metalogicus III, 4, PL 199, 900.

Tomasz z Akwinu (1224/5-1274)

Mieczysław Gogacz koncepcja nauczania uniwersyteckiego

nauczanie to ukazywanie prawdy

- Jest to przy pomocy nauczającego wrastanie słuchacza w myślenie orientowane prawdą.
- Jest to więc wrastanie w myślenie nauczającego,
- lecz jego myślenie nie jest celem nauczania.
- Jest pośrednictwem.
- Jest przejęciem i przekazywaniem prawdy

Uniwersytet to *spotkanie ludzi w prawdzie.*

Mieczysław Gogacza koncepcja nauczania uniwersyteckiego

Uniwersytet

- Spotkanie to jest wiarą i przyjaźnią,
- rodzi zatem wspólnotę nauczających i nauczanych - *universitas*.
 - Struktura instytucjonalna jest wtórna. Uniwersytet jako instytucja strzeże badań naukowych, chroni i ułatwia badania, scala inicjatywy naukowe.

Rola prawdy w nauczaniu uniwersyteckim

*Prawda jest jedynym,
najwyższym i dominującym
celem nauczania
uniwersyteckiego,
podstawowym zadaniem
uniwersytetu*

Określenia prawdy

- Metafizyczna
 - własność bytu
- Poznawcza
 - zgodność wiedzy z bytem
- Logiczna
 - własność zdań

Osobowe uwarunkowania nauczania uniwersyteckiego

- Aby student mógł wrastać w czyjeś myślenie, musi cechować go otwartość na to, co ktoś wnosi, a zarazem musi zaufać nauczającemu, że ten przekazuje i uwrażliwia go właśnie naprawdę.
- Tę otwartość jednak i zaufanie nauczający musi wywołać.
- Może to uzyskać tylko wtedy, gdy darzy studenta trwałą i niezawodną przyjaźnią.
- **Zatem *życzliwość i wierna, nigdy nie zawodząca przyjaźń* jest warunkiem wywołania zaufania studenta.**

Nauczanie uniwersyteckie jako relacja osobowa

- Nauczanie jest *relacją osobową* i tę *relację wyzwala prawda*,
- nauczanie i uczenie się odbywa się w obszarze istotowym osobowej relacji wiary, gdyż tę właśnie relację wyzwala i podmiotuje prawda.
 - Od strony studiującego otwarcie na prawdę jest podstawą uczenia się
 - Od strony nauczającego przejęcie prawdą jest podstawą jej przekazywania.

Wnioski

- Dominuje pozytywistyczny model uniwersytetu, który przekształca się powoli w model postmodernistyczny.
- Wobec masowości i skrajnego pragmatyzmu nauczania w szkołach wyższych, klasyczny uniwersytet może realizować się na seminarium doktoranckim.